

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี ผลการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจ
ระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว.

ระหว่าง	บริษัท พ.	ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ
	บริษัท ว.	ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

ข้อเท็จจริง

ด้วย บริษัท พ. ได้ยื่นคำขออนุญาตรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. โดยต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนกระทำการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นวินิจฉัย

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ก่อนดำเนินการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เห็นควรอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นวินิจฉัยประการแรก คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. โครงสร้างผู้ถือหุ้น

การเข้าซื้อหุ้นของบริษัท พ. ในบริษัท ว. โดยการทำคำเสนอซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดโดยสมัครใจ (Voluntary Tender Offer) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิกถอนหลักทรัพย์ของบริษัท ว. จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ซึ่งการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อหุ้นหรือได้มาซึ่งหุ้นเพิ่มขึ้นถึงหรือเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามข้อ ๔ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อหลักทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตรวมธุรกิจ

บริษัท พ. ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และเคมีภัณฑ์ ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มธุรกิจได้เป็น ๘ กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ (๑) กลุ่มผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและสาธารณูปการ เช่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตา (๒) กลุ่มผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์ เช่น เบนซิน โทลูอีน พาราไซลีน และมิซีไซลีน (๓) กลุ่มผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ เช่น เอทิลีน โพรพิลีน และบิวทาไดอีน (๔) กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์ เช่น เม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีน โพลีโพรพิลีน และโพลิสไตรีน (๕) กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์เอทิลีนออกไซด์ เช่น เอทานอลเอมีน และเอทิลีนไกลคอล (๖) กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์เคมีเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น กลีเซอริน เมทิลเอสเทอร์ และแพตตีแอสิด (๗) กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์ฟินอล เช่น ฟีนอล บิสฟีนอล-เอ และอะซิโตน และ (๘) กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์ Performance Materials and Chemicals เช่น อะคริโลไนไตรล์ และเมทิลเมทาคริเลต

บริษัท ว. ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ ได้แก่ (๑) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) (๒) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดอิมัลชัน (E-PVC) (๓) โซดาไฟ (NaOH) (๔) ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) (๕) อีพิคลอโรไฮดริน (ECH) (๖) ไฮโดรเจน (Hydrogen) และ (๗) ผลิตภัณฑ์พลอยได้อื่น ๆ และผลิตภัณฑ์ของเสียที่เกี่ยวข้อง

จากข้อเท็จจริง พบว่า การประกอบธุรกิจของบริษัท พ. และบริษัท ว. มีการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันเพียงผลิตภัณฑ์เดียว คือ ไฮโดรเจน (Hydrogen) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการผลิตปิโตรเคมี และไม่ได้เป็นผลิตภัณฑ์หลัก รวมทั้งบริษัท พ. และบริษัท ว. มียอดเงินขายไฮโดรเจน (Hydrogen) ในปี ๒๕๖๓ จำนวน xxx ล้านบาท และจำนวน xx ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมียอดเงินขายไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงไม่นำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวร่วมพิจารณาในการขออนุญาตรวมธุรกิจครั้งนี้

แม้ว่ามีได้ประกอบธุรกิจที่เป็นการแข่งขันในตลาดเดียวกัน แต่ผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองรายประกอบธุรกิจอยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน (Supply Chain) โดยบริษัท พ. จำหน่ายเอทิลีน (Ethylene) และกลีเซอริน (Glycerin) ให้แก่บริษัท ว. ซึ่งเป็นวัตถุดิบตั้งต้นที่สำคัญสำหรับผลิตผงพลาสติกพีวีซี (PVC) และอีพิคลอโรไฮดริน (ECH) นอกจากนี้ บริษัท ว. มีการจำหน่ายโซดาไฟ (NaOH) ให้แก่บริษัท พ. ซึ่งเป็นสารควบคุมหรือสารเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการผลิตสารเคมีชนิดต่าง ๆ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตรวมธุรกิจ คือ ผลิตภัณฑ์ที่มีความเชื่อมโยงกันในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ได้แก่ (๑) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) (๒) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดอิมัลชัน (E-PVC) (๓) ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) (๔) โซดาไฟ (NaOH) (๕) อีพิคลอโรไฮดริน (ECH) (๖) เอทิลีน (Ethylene) และ (๗) กลีเซอริน (Glycerin)

/เมื่อพิจารณา...

เมื่อพิจารณายอดขายรายผลิตภัณฑ์ที่มีความเชื่อมโยงกันในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายรายตัวตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทในปี ๒๕๖๓ ได้แก่ (๑) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) (๒) ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) (๓) โซดาไฟ (NaOH) และ (๔) เอทิลีน (Ethylene) จึงมีความเป็นไปได้ที่การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด หรืออาจเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวร่วมพิจารณาในการขออนุญาตรวมธุรกิจครั้งนี้

๓. ภาพรวมอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ปิโตรเคมี คือ สารเคมีหรือเคมีภัณฑ์จากปิโตรเลียม (Petroleum Chemicals) ที่มีองค์ประกอบหลัก คือ สารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มาจากปิโตรเลียมหรือก๊าซธรรมชาติ เช่น เอทิลีน โพรพิลีน เบนซีน เป็นต้น ปิโตรเคมีเป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ที่เราใช้งานในชีวิตประจำวัน อาจเป็นเครื่องใช้ส่วนตัวของใช้ในครัวเรือน ชิ้นส่วนรถยนต์บรรจุภัณฑ์ วัสดุก่อสร้างที่อยู่อาศัย และสาธารณสุขโรค

สำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีความเชื่อมโยงกันทั้งอุตสาหกรรมขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย จึงมีลักษณะเป็นคอมเพล็กซ์ปิโตรเคมี (Petrochemical Complex) อุตสาหกรรมปิโตรเคมีใช้เงินลงทุนสูง เนื่องจากโรงงานจำเป็นต้องมีขนาดใหญ่และมีเทคโนโลยีการผลิตที่ซับซ้อน รวมถึงต้องการความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขโรค โรงงานปิโตรเคมีขนาดใหญ่ในโลกมักเป็นการลงทุนต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมปิโตรเลียม โดยนำเอาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้น (Feedstock) ในกระบวนการผลิตปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลายจะเป็นวัตถุดิบและสารประกอบพื้นฐานที่สำคัญในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในห่วงโซ่แบ่งเป็น ๓ ชั้น ได้แก่

๑) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น (Upstream Petrochemical Product) เป็นผลิตภัณฑ์ต้นน้ำที่นำวัตถุดิบตั้งต้น (Feedstock) มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น โดยสามารถแบ่งได้เป็น ๒ สายผลิตภัณฑ์ตามโครงสร้างโมเลกุล คือ (๑) สายโอเลฟินส์ (Olefins Group) ประกอบด้วย มีเทน (Methane) เอทิลีน (Ethylene) โพรพิลีน (Propylene) และมิกซ์ซีล (Mixed-C_๔) หรือสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มีคาร์บอน ๔ อะตอม และ (๒) สายอโรมาติกส์ (Aromatics group) ประกอบด้วย เบนซีน (Benzene) โทลูอีน (Toluene) และไซลีน (Xylene) ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบและสารประกอบในการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่น ๆ

๒) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นกลาง (Intermediate Petrochemical Product) เป็นผลิตภัณฑ์ที่นำผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้นตั้งแต่ ๑ ชนิดขึ้นไปมาผลิตต่อ ซึ่งอาจเป็นการนำผลิตภัณฑ์จากทั้งกลุ่มโอเลฟินส์และอโรมาติกส์มาใช้เป็นวัตถุดิบร่วมกัน เช่น เอทิลีนไกลคอล เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นกลางที่ผลิตจากเอทิลีน หรือสไตรีนมอนอเมอร์เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นกลางที่ผลิตจากเบนซีนและเอทิลีน ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นปลายต่อไป

๓) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลาย (Downstream Petrochemical Product) เป็นผลิตภัณฑ์ที่นำผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้นและขั้นกลางมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลาย เพื่อนำไปใช้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่อไป สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลายแบ่งออกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) เม็ดพลาสติก (Plastic Resins) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากที่สุด เช่น บรรจุภัณฑ์ ยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง และเครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น โดยมีผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ เช่น โพลีเอทิลีน (Polyethylene) โพลีโพรพิลีน (Polypropylene) โพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC) อะครีโลไนไตรล์-บิวทาไดอีน-สไตรีน (ABS) โพลีเอทิลีนเทเรฟทาเลต (PET) และโพลีสไตรีน (PS)

(๒) เส้นใยสังเคราะห์ (Synthetic Fibre) เช่น เส้นใยโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เส้นใยโพลีอะไมด์ (Polyamide Fibre หรือ Nylon Fibre) ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ สิ่งทอ และบรรจุภัณฑ์

(๓) ยางสังเคราะห์ (Synthetic Rubber/ Elastomers) เช่น ยางสไตรีนบิวตาไดอีน (SBR) ยางบิวตาไดอีน (BR) ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ชิ้นส่วนยานยนต์ ยางรถยนต์ และเครื่องอุปโภคบริโภค

(๔) สารเคลือบผิวและกาว (Synthetic Coating and Adhesive Materials) เช่น โพลีคาร์บอเนต (Polycarbonate) และโพลีไวนิลอะซิเตต (Polyvinyl-Acetate) ใช้เป็นวัตถุดิบและสารประกอบในหลายอุตสาหกรรมซึ่งรวมถึงภาคก่อสร้าง

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีประเทศไทยมีกำลังการผลิตประมาณ ๓๒ ล้านตัน ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้แบ่งเป็น ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น ๑๒.๔ ล้านตัน ชั้นกลาง ๗.๗ ล้านตัน และชั้นปลาย ๑๑.๘ ล้านตัน โดยผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้นและชั้นกลางของประเทศไทยมากกว่าร้อยละ ๘๐ ถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีชั้นปลายในประเทศ ขณะที่ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีชั้นปลายประมาณร้อยละ ๔๕ ถูกใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ ที่เหลือเป็นการส่งออกคิดเป็นร้อยละ ๕๕

๔. ขอบเขตตลาด

๔.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

๔.๑.๑ ผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC)

การทดแทนกันด้านอุปสงค์ เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ พบว่า S-PVC มีลักษณะเป็นผงหยาบสีขาว ขนาด ๘๐ - ๒๐๐ ไมครอน และมีคุณสมบัติด้านความต้านทานไฟฟ้า (Dielectric) และมีเสถียรภาพทางความร้อน (Thermal Stability) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีชั้นปลาย (Downstream Petrochemical Product) เหมาะสำหรับงานหล่อ (Moulding) หรืออัดรีดขึ้นรูป (Extrude) โดยผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าสำเร็จรูป (Final Product) เช่น ท่อน้ำ ข้อต่อ กรอบประตูหรือหน้าต่าง และแผ่นฟิล์ม ทั้งนี้ S-PVC มีคุณลักษณะและวัตถุประสงค์การใช้งานที่เฉพาะ (Specification) ทำให้ในมุมมองของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) ไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นมาทดแทนได้ หรือถ้ามีผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นที่สามารถใช้ทดแทนได้ โดยจะเผชิญกับข้อจำกัดเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าสำเร็จรูปที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จากเหตุผลคุณลักษณะ วัตถุประสงค์การใช้งานผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และข้อจำกัดในการเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์อื่นมาทดแทน จึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นสามารถใช้ทดแทนกันได้ ในมุมมองของผู้บริโภค

การทดแทนกันด้านอุปทาน เมื่อพิจารณากระบวนการผลิต S-PVC พบว่า ขั้นตอนแรกเป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างคลอรินกับเอทิลีน เพื่อผลิต เอทิลีนไดคลอไรด์ (EDC) จากนั้นจะนำไปผ่านกระบวนการแตกสลายทางความร้อน (Cracking) เพื่อให้แปรสภาพเป็น VCM และสังเคราะห์ด้วยวิธีแบบแขวนลอย (Suspension) ตามด้วยกระบวนการโพลีเมอไรเซชัน (Polymerization) และกระบวนการแปรรูปจนได้เป็นผลิตภัณฑ์ S-PVC ทั้งนี้จะเห็นว่า ขั้นตอนในการผลิตมีความเฉพาะทั้งวัตถุดิบ และกระบวนการในการผลิต ซึ่งผู้ผลิตปิโตรเคมีรายอื่นไม่สามารถเปลี่ยนมาผลิต S-PVC ได้โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

๔.๑.๒ ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM)

การทดแทนกันด้านอุปสงค์ เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ พบว่า VCM มีสถานะเป็นก๊าซ ไม่มีสี และกลิ่นหวาน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีชั้นกลาง (Intermediate Petrochemical Product) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตผงพลาสติกพีวีซี ทั้งนี้ VCM เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีชั้นกลางของการผลิตผงพลาสติกพีวีซีเท่านั้น และมีวัตถุประสงค์การใช้งานที่เฉพาะ (Specification) ทำให้ในมุมมองผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) ไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นมาทดแทนได้ ดังนั้นจากเหตุผลคุณลักษณะ วัตถุประสงค์การใช้งานผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และข้อจำกัดในการเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์อื่นมาทดแทน จึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นสามารถใช้ทดแทนกันได้ ในมุมมองของผู้บริโภค

การทดแทนกันด้านอุปทาน การผลิต VCM เกิดจากกระบวนการแตกสลายทางความร้อน (Cracking) ของเอทิลีนไดคลอไรด์ (EDC) ซึ่งกระบวนการผลิตมีความเฉพาะ และผู้ผลิตปิโตรเคมีรายอื่นไม่สามารถเปลี่ยนมาผลิต VCM ได้โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

๔.๑.๓ โซดาไฟ (NaOH)

การทดแทนกันด้านอุปสงค์ เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ พบว่า โซดาไฟ (NaOH) เป็นสารประกอบสีขาว ไม่มีกลิ่นและละลายน้ำได้ มีการใช้ในอุตสาหกรรมในหลายลักษณะ เช่น ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสารโซเดียม และไฮโปคลอไรต์ ใช้เป็นตัวทำละลายของแร่บ็อกไซต์ (Bauxite) ใช้เป็นตัวปรับสมดุลค่าความเป็นกรดต่างในกระบวนการทางเคมีต่าง ๆ ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย ใช้ในการชำระล้าง และทำความสะอาดภาชนะบรรจุอาหาร เป็นต้น ทั้งนี้ โซดาไฟมีวัตถุประสงค์การใช้งานและคุณสมบัติที่แตกต่างจากเคมีภัณฑ์ชนิดอื่น ทำให้ในมุมมองของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) ไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นมาทดแทนได้ จึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นสามารถใช้ทดแทนกันได้ ในมุมมองของผู้บริโภค

การทดแทนกันด้านอุปทาน โซดาไฟเป็นผลิตภัณฑ์พลอยได้จากการผลิตคลอรีน (Chlorine) ซึ่งผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีรายอื่นไม่สามารถเปลี่ยนมาผลิตโซดาไฟได้โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

๔.๑.๔ เอทิลีน (Ethylene)

การทดแทนกันด้านอุปสงค์ เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ พบว่า เอทิลีนมีสถานะเป็นก๊าซที่ไม่มีสี ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น (Upstream Petrochemical Product) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตโพลีเอทิลีน (Polyethylene) เอทิลีนออกไซด์ (Ethylene Oxide) และโพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์และภาคก่อสร้าง ทั้งนี้ เอทิลีนมีคุณลักษณะและวัตถุประสงค์การใช้งานที่เฉพาะ (Specification) ทำให้ในมุมมองของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) ไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นมาทดแทนได้ จึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นสามารถใช้ทดแทนกันได้ ในมุมมองของผู้บริโภค

การทดแทนกันด้านอุปทาน การผลิตเอทิลีนเกิดจากกระบวนการแตกสลายทางความร้อนโดยใช้ไอน้ำ (Steam Cracking) ของสารไฮโดรคาร์บอนที่ได้มาจากการผลิตปิโตรเลียมหรือก๊าซธรรมชาติ เช่น แนฟทา (Naphtha) ก๊าซอีเทน (Ethane) หรือ ก๊าซโพรเพนและบิวเทน (Propane/Butane) และวัตถุดิบที่ต้องการขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีที่ใช้ในกระบวนการการผลิต นอกจากนี้ การผลิตเอทิลีนต้องใช้เงินลงทุนสูงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่นไม่สามารถเปลี่ยนมาผลิตเอทิลีนได้ โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

๔.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณารูปแบบการซื้อขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี พบว่า ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) สามารถจัดหาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีจากในประเทศและต่างประเทศได้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขนส่งอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ผู้ผลิตและจำหน่ายในต่างประเทศสามารถตอบสนองต่อการขึ้นราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในประเทศได้ และไม่มีอุปสรรคเรื่องกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของภาครัฐที่จำกัดการนำเข้าหรือส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำจะจัดหาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในประเทศก่อน ซึ่งจะจัดหาจากการนำเข้าก็ต่อเมื่อมีความต้องการที่จะเพิ่มการผลิตมากขึ้น หรือเมื่อเห็นว่าการนำเข้าจากตลาดต่างประเทศมีราคาต่ำกว่า นอกจากนี้ การส่งมอบผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีจากโรงงานไปยังลูกค้าสามารถขนส่งได้ทั่วทุกพื้นที่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่มีข้อจำกัดสถานที่ตั้งของลูกค้า ทั้งนี้ แม้ว่าที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นการสนับสนุนการกำหนดขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่กว้างกว่าในระดับประเทศ แต่เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจในครั้งนี้ ดังนั้น การพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาในระดับประเทศ

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดของการรวมธุรกิจในครั้งนี้ สามารถสรุปตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้ ๑) ตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) ในประเทศไทย ๒) ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ในประเทศไทย ๓) ตลาดโซดาไฟ (NaOH) ในประเทศไทย และ ๔) ตลาดเอทิลีน (Ethylene) ในประเทศไทย

๕. ส่วนแบ่งตลาด

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับลักษณะการประกอบธุรกิจธุรกิจที่มีความเชื่อมโยงกันในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของบริษัท พ. และบริษัท ว. พบว่า ตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจครั้งนี้ คือ ๑) ผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) ๒) ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ๓) โซดาไฟ (NaOH) และ ๔) เอทิลีน (Ethylene) โดยมีการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดดังนี้

๕.๑ ส่วนแบ่งตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) ในประเทศไทย พบว่าตลาดดังกล่าวมีจำนวนผู้ผลิตในประเทศจำนวน ๒ ราย และผู้ผลิตจากต่างประเทศ โดยก่อนและหลังการรวมธุรกิจบริษัท ว. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx เป็นอันดับที่ ๒ ในตลาดฯ โดยส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับร้อยละ ๑๐๐ บริษัท ว. จึงเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

๕.๒ ส่วนแบ่งตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ในประเทศไทย พบว่าตลาดดังกล่าวมีจำนวนผู้ผลิตในประเทศจำนวน ๒ ราย คือ บริษัท ว. และคู่แข่ง แต่คู่แข่งทำการผลิต VCM เพื่อใช้ภายในโรงงานของตนเอง มิได้จำหน่ายให้บุคคลอื่น ทำให้บริษัท ว. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) เป็นผู้จำหน่าย VCM เพียงรายเดียวในตลาด จึงเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

๕.๓ ส่วนแบ่งตลาดโซดาไฟ (NaOH) ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตลาดโซดาไฟ (NaOH) ในประเทศไทย พบว่า ตลาดดังกล่าวมีผู้ผลิตในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก โดยก่อนและหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ว. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละ ๕๐ เป็นอันดับที่ ๑ ในตลาดฯ โดยส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับร้อยละ ๘๘.๗๐ บริษัท ว. จึงเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

๕.๔ ส่วนแบ่งตลาดเอทิลีน (Ethylene) ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตลาดเอทิลีน (Ethylene) ในประเทศไทย พบว่า ตลาดดังกล่าวมีผู้ผลิตในประเทศจำนวน ๒ ราย โดยก่อนและหลังการรวมธุรกิจ บริษัท พ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx เป็นอันดับที่ ๒ ในตลาดฯ โดยส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับร้อยละ ๑๐๐ บริษัท พ. จึงเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อมา คือ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนดำเนินการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เห็นควรอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่

การพิจารณาและประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจและประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ มีประเด็นที่พิจารณาดังต่อไปนี้

๑. การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจ

๑.๑ การกระจุกตัวของตลาด

การพิจารณาการกระจุกตัวของตลาดจากดัชนี Herfindahl-Hirschman Index (HHI) โดยใช้หลักเกณฑ์จากหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ Federal Trade Commission (FTC) พบว่า (๑) ตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) (๒) ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) (๓) ตลาดโซดาไฟ (NaOH) และ (๔) ตลาดเอทิลีน (Ethylene) มีค่าดัชนี HHI ก่อนการรวมธุรกิจเท่ากับ ๔,๐๕๗.๘๗ ๑๐,๐๐๐ ๕,๗๔๑.๙๒ และ ๕,๑๑๔.๘๖ ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า ๒,๕๐๐ ถือว่ามีการกระจุกตัวสูง แต่ภายหลังการรวมธุรกิจค่าดัชนี HHI ของทั้ง ๔ ตลาดดังกล่าว ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและไม่ก่อให้เกิดการกระจุกตัวของตลาดเพิ่มขึ้น การรวมธุรกิจครั้งนี้จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการกระจุกตัวของตลาด

๑.๒ การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งชั้นในตลาด (Entry and Expansion)

๑.๒.๑ ตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC)

การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ในตลาดดังกล่าวเป็นไปได้ยาก ซึ่งเห็นได้จากจำนวนของผู้ผลิตในตลาดฯ ที่มีจำนวนน้อยราย และที่ผ่านมาไม่เคยปรากฏว่ามีผู้ผลิตรายใหม่เข้าสู่ตลาด เนื่องจากมีอุปสรรคในด้านเงินลงทุนที่ใช้เม็ดเงินลงทุนสูง และมีค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนจม (Sunk Cost) จำนวนมาก ซึ่งเป็นอุปสรรคทางโครงสร้างที่เกิดจากลักษณะพื้นฐานของอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. เป็นการรวมธุรกิจระหว่างผู้ผลิตปิโตรเคมีขั้นต้นกับผู้ผลิตปิโตรเคมีขั้นกลางและขั้นปลาย ส่งผลให้ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจมีกระบวนการผลิตที่ครบวงจร อันอาจเป็นอุปสรรคในด้านการจัดหาวัตถุดิบสำหรับการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ แต่ไม่เป็นอุปสรรคในการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด

๑.๒.๒ ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM)

การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ในตลาดดังกล่าวเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นกลางที่ใช้ในการผลิตผงพลาสติกพีวีซี (PVC) โดยผู้ผลิต PVC มีการผลิตวัตถุดิบ VCM สำหรับใช้ภายในโรงงานของตนเองอยู่แล้ว ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่มีข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ของตลาด VCM ถือเป็นอุปสรรคทางโครงสร้างที่เกิดจากลักษณะการประกอบธุรกิจโดยทั่วไปของอุตสาหกรรม แม้ว่ากฎหมาย สิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญา และเทคโนโลยีไม่เป็นอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ก็ตาม

๑.๒.๓ ตลาดโซดาไฟ (NaOH)

การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ในตลาดดังกล่าวเป็นไปได้ง่าย เนื่องจากไม่มีอุปสรรคที่มีนัยสำคัญ ทั้งในด้านการจัดหาวัตถุดิบ ด้านต้นทุนจม (Sunk Cost) ด้านสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญา ด้านเทคโนโลยี และด้านกฎหมาย ซึ่งเห็นได้จากจำนวนของผู้ผลิตในตลาดฯ ที่มีจำนวนมาก รวมทั้งการรวมธุรกิจครั้งนี้ไม่สามารถขัดขวางการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาดฯ ได้

๑.๒.๔ ตลาดเอทิลีน (Ethylene)

การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ในตลาดดังกล่าวเป็นไปได้ยาก ซึ่งเห็นได้จากจำนวนของผู้ผลิตในตลาดฯ ที่มีจำนวนน้อยราย และที่ผ่านมาไม่เคยปรากฏว่ามีผู้ผลิตรายใหม่เข้าสู่ตลาด เนื่องจากมีอุปสรรคในด้านเงินลงทุนที่ใช้เม็ดเงินลงทุนสูง และมีค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนจม (Sunk Cost) จำนวนมาก รวมถึงอุปสรรคด้านสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาที่ผู้ผลิตต้องซื้อสิทธิในกรรมวิธีการผลิตจากเจ้าของสิทธิบัตร ซึ่งเป็นอุปสรรคทางโครงสร้างอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. ไม่สามารถขัดขวางการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาดฯ ได้

๑.๓ ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect)

ภายหลังการรวมธุรกิจ ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจไม่สามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นได้จากการขึ้นราคาหรือลดคุณภาพผลิตภัณฑ์ และไม่สามารถลดหรือจำกัดการแข่งขัน อันเป็นผลเสียต่อคู่แข่งและซัพพลายเออร์ได้ ทั้งในตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC) ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ตลาดโซดาไฟ (NaOH) และตลาดเอทิลีน (Ethylene) เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. ไม่ได้เป็นการรวมธุรกิจในตลาดสินค้าชนิดเดียวกัน ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างตลาด จึงไม่ทำให้ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจมีอำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองเพิ่มขึ้น อีกทั้ง ด้วยลักษณะของอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิตปิโตรเคมีมักมีกระบวนการผลิตที่ครบวงจร ซึ่งทำการผลิตตั้งแต่ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น ขั้นกลางจนถึงขั้นปลาย จึงเป็นไปได้ที่ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจจะใช้อำนาจตลาดฝ่ายเดียวในทางมิชอบเพื่อลดหรือจำกัดการแข่งขัน อันจะส่งผลเสียต่อคู่แข่งและซัพพลายเออร์

๑.๔ ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect)

เนื่องจากคู่แข่งของผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจในตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC) ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) และตลาดเอทิลีน (Ethylene) มีเพียงรายเดียว แสดงว่ามีโอกาสที่จะร่วมมือกันเพื่อลดการแข่งขันในตลาดอยู่ก่อนมีการรวมธุรกิจแล้ว ซึ่งการรวมธุรกิจครั้งนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนแบ่งตลาด และระดับการกระจุกตัวของตลาด รวมทั้งไม่ได้ลดจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดลง จึงไม่เพิ่มโอกาสที่จะเกิดการร่วมมือกันเพื่อลดการแข่งขันในตลาด นอกจากนี้ ตลาดโซดาไฟ (NaOH) ซึ่งมีคู่แข่งหลายราย จึงไม่เป็นการเพิ่มโอกาสที่จะเกิดการร่วมมือกันเพื่อลดการแข่งขันในตลาดเช่นเดียวกัน ดังนั้น การรวมธุรกิจครั้งนี้ไม่ทำให้มีแนวโน้มของการร่วมมือกันเพิ่มมากขึ้น

๑.๕ ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ว. มีแผนจะลงทุนก่อสร้างโรงงานผลิต S-PVC เพิ่มเติม โดยเพิ่มกำลังการผลิต S-PVC จาก xxx,xxx ตันต่อปี เป็น xxx,xxx ตันต่อปี และเพิ่มกำลังการผลิตไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) จาก xxx,xxx ตันต่อปี เป็น xxx,xxx ตันต่อปี ซึ่งแผนดังกล่าวจะก่อให้เกิดการลงทุนก่อสร้างโรงงานการผลิต และการลงทุนซื้อเครื่องมือเครื่องจักรสำหรับโรงงาน ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ กำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยลดลง ก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิต (Economies of scale) ถือเป็น การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก ทำให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ดังนั้น การรวมธุรกิจครั้งนี้ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบต่อ การจ้างงาน ซึ่งถือเป็นประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจ และผู้บริโภคอาจได้รับประโยชน์ด้านราคาของผลิตภัณฑ์ S-PVC ที่อาจปรับลดลง เนื่องจากการผลิต S-PVC ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น โดยปราศจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ และมีต้นทุนที่ลดลงจากการขยายกำลังการผลิต รวมทั้งมีการร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา ทำให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพและเพิ่มความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

๑.๖ ผลกระทบด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาด

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. เป็นการรวมธุรกิจในแนวดิ่ง (Vertical Merger) หรือเป็นการรวมธุรกิจที่อยู่ต่างระดับในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาดได้ ๒ กรณี คือ (๑) การขัดขวางการเข้าถึงตลาดต้นน้ำ (Input Foreclosure) เป็นการทำให้คู่แข่งที่อยู่ในตลาดปลายน้ำมีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากคู่แข่งไม่สามารถเข้าถึงวัตถุดิบสำคัญได้ และ (๒) การขัดขวางการเข้าถึงตลาดปลายน้ำ (Customer Foreclosure) เป็นการทำให้คู่แข่งที่อยู่ในตลาดต้นน้ำมีต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นในการที่จะเข้าถึงผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาดปลายน้ำหรือลูกค้า โดยการประเมินผลกระทบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๖.๑ ตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC)

บริษัท พ. มีการจำหน่ายเอทิลีน (ผลิตภัณฑ์ต้นน้ำ) ให้แก่บริษัท ว. เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบหรือสารตั้งต้นในการผลิตผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC) (ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ) เดิมมีการทำสัญญาจัดซื้อจัดหาเอทิลีนในระยะยาวที่จะสิ้นสุดสัญญาในปี ๒๕๖๔ แต่ในปัจจุบันได้มีการทำสัญญาฉบับใหม่ โดยปริมาณการจัดซื้อจัดหาเอทิลีนตามสัญญาใหม่มีจำนวน xxx,xxx ตันต่อปี ในกำหนดเวลา xx ปี (ตั้งแต่ปี ๒๕xx – ๒๕xx) และไม่ใช้สัญญาให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว กล่าวคือ บริษัท ว. สามารถจัดซื้อจัดหาเอทิลีนจากผู้ผลิตรายอื่นได้ และบริษัท พ. สามารถจำหน่ายเอทิลีนให้ลูกค้ารายอื่นได้เช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์ความสามารถในการขัดขวางการเข้าถึงตลาดต้นน้ำ (Input Foreclosure) พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขัดขวางคู่แข่งในตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซัสเพนชัน (S-PVC) (ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ) ในการเข้าถึงเอทิลีนได้ (ผลิตภัณฑ์ต้นน้ำ) เนื่องจากคู่แข่งในตลาด S-PVC ในประเทศไทยมีเพียงรายเดียว ซึ่งเป็นผู้ผลิตและจำหน่าย S-PVC รายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีการผลิตและจำหน่ายผงพลาสติกพีวีซีแบบครบวงจร กล่าวคือ มีการผลิตเอทิลีนด้วยตนเองทั้งหมดสำหรับใช้ในการผลิต S-PVC นอกจากนี้ ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจไม่มีแรงจูงใจมากพอที่จะปฏิเสธการจำหน่ายเอทิลีนให้กับคู่แข่ง เนื่องจากอาจสูญเสียรายได้จากการปฏิเสธการจำหน่าย ซึ่งไม่มีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ และคู่แข่งยังสามารถจัดหาเอทิลีนจากผู้ผลิตในต่างประเทศ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจจะสามารถขัดขวางคู่แข่งในตลาด S-PVC (ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ) ในการเข้าถึงเอทิลีน (ผลิตภัณฑ์ต้นน้ำ)

เมื่อวิเคราะห์ความสามารถในการขัดขวางการเข้าถึงตลาดปลายน้ำ (Customer Foreclosure) พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขัดขวางคู่แข่งในตลาดเอทิลีน (ผลิตภัณฑ์ต้นน้ำ) ในการเข้าถึงผู้ประกอบการธุรกิจในตลาด S-PVC (ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ) เนื่องจากบริษัท ว. มีการจัดซื้อเอทิลีนจากบริษัท พ. เกือบทั้งหมดของปริมาณความต้องการเอทิลีนเป็นปกติอย่างสม่ำเสมอก่อนการรวมธุรกิจ โดยในปี ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ บริษัท ว. จัดซื้อเอทิลีนจากบริษัท พ. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ๙๙ และ ๙๘ ตามลำดับ

๑.๖.๒ ตลาดโซดาไฟ (NaOH)

บริษัท ว. มีการจำหน่ายโซดาไฟ (ตลาดต้นน้ำ) ให้แก่บริษัท พ. นำไปใช้เป็นสารควบคุมหรือสารเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการผลิตสารเคมีชนิดต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้ใช้เป็นวัตถุดิบหลักที่สำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลาย โดยในปี ๒๕๖๓ บริษัท ว. จำหน่ายโซดาไฟให้แก่บริษัท พ. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ x.xx ของปริมาณการผลิตทั้งหมดของบริษัท ว. ขณะที่บริษัท พ. มีการจัดซื้อโซดาไฟจากบริษัท ว. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx ของปริมาณความต้องการโซดาไฟทั้งหมดของบริษัท พ.

เมื่อวิเคราะห์ความสามารถในการขัดขวางการเข้าถึงตลาดต้นน้ำ (Input Foreclosure) พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขัดขวางคู่แข่งในการเข้าถึงโซดาไฟได้ เนื่องจากมีผู้ประกอบการจำนวนมาก และสภาพการแข่งขันของตลาดโซดาไฟมีการแข่งขันด้านราคาอย่างรุนแรง ทำให้ผู้ประกอบการในตลาดปลายน้ำ (Downstream) มีตัวเลือกมากและมีอำนาจต่อรองสูง รวมทั้งมีต้นทุนในการเปลี่ยนไปซื้อรายอื่นต่ำ (Switching Cost) นอกจากนี้ ปริมาณการจัดซื้อโซดาไฟของบริษัท พ. จากบริษัท ว. มีสัดส่วนเพียงร้อยละ x.xx ของปริมาณการผลิตทั้งหมดของบริษัท ว. ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก จึงไม่มีความคุ้มค่าที่จะสูญเสียรายได้จำนวนมากจากการจำหน่ายให้ลูกค้าในตลาดปลายน้ำ หากมีการจำกัดการเข้าถึงโซดาไฟ หรือเพิ่มราคาขายโซดาไฟ หรือปฏิเสธการจำหน่ายให้คู่แข่งในตลาดปลายน้ำ

เมื่อวิเคราะห์ความสามารถในการขัดขวางการเข้าถึงตลาดปลายน้ำ (Customer Foreclosure) พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขัดขวางคู่แข่งในตลาดโซดาไฟ (ตลาดต้นน้ำ) ในการเข้าถึงผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดปลายน้ำได้ เนื่องจากปัจจุบันบริษัท พ. ได้ทำสัญญาจัดซื้อโซดาไฟจากบริษัท ว. ในระยะยาวอยู่ก่อนแล้ว โดยสัญญามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕xx ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕xx และไม่มีแผนปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การจัดซื้อโซดาไฟภายหลังการรวมธุรกิจ นอกจากนี้ จำนวนผู้ประกอบการในตลาดปลายน้ำ (รวมถึงผู้ผลิตจากต่างประเทศ) มีจำนวนมากพอที่จะทำให้คู่แข่งในตลาดโซดาไฟมีช่องทางในการเข้าถึงลูกค้ารายอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์ผลกระทบในห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซีสเพนซ์ (S-PVC) และในตลาดโซดาไฟ (NaOH) ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. ไม่สามารถขัดขวางการเข้าถึงตลาดต้นน้ำ (Input Foreclosure) และการขัดขวางการเข้าถึงตลาดปลายน้ำ (Customer Foreclosure) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain)

๒. ผลการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังการรวมธุรกิจ

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. เป็นการรวมธุรกิจที่อยู่ต่างระดับในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน (Supply chain) จึงไม่มีการแข่งขันในตลาดสินค้าเดียวกัน ทำให้ภายหลังการรวมธุรกิจไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ไม่ทำให้ตลาดมีการกระจุกตัวเพิ่มขึ้น และไม่ลดจำนวนผู้ประกอบการในตลาด รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบการที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) และการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) นอกจากนี้ ไม่ปรากฏความสามารถในการขัดขวางการเข้าถึงตลาดต้นน้ำ (Input Foreclosure) และการขัดขวางการเข้าถึงตลาดปลายน้ำ (Customer Foreclosure) แม้ว่าลักษณะของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจะเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ในการเข้าสู่ตลาด แต่การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขัดขวางการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาดฯ ได้ ดังนั้น การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดผงพลาสติกพีวีซีชนิดซีสเพนซ์ (S-PVC) ตลาดไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (VCM) ตลาดโซดาไฟ (NaOH) และตลาดเอทิลีน (Ethylene)

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒ วรรคสอง บัญญัติให้ในการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคำนึงถึงความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวิเคราะห์แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

วัตถุประสงค์หลักของการรวมธุรกิจดังกล่าวคือ การประสานศักยภาพในการผลิตผงพลาสติกพีวีซี ซึ่งถือเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจในผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีภัณฑ์ชั้นกลางและการเชื่อมโยงต่อไปยังอุตสาหกรรมปลายน้ำทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดในประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นการลดความเสี่ยงโดยมีกระบวนการตัดสินใจทางธุรกิจที่คล่องตัวมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเพิกถอนหลักทรัพย์ของผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจออกจากตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย (SET) เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่ขออนุญาตรวมธุรกิจมีแผนการที่จะขยายการลงทุนในธุรกิจเคมีภัณฑ์พื้นฐาน ผงพลาสติกพีวีซี และผลิตภัณฑ์คลอรัอัลคาไลในประเทศไทย เวียดนาม กัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ ทำให้สามารถขยายกำลังการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

๒. การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจในแนวตั้ง (Vertical Merger) ซึ่งเป็นการรวมธุรกิจของตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่างระดับในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน (Supply chain) ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งภายหลังการรวมธุรกิจ ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนแบ่งตลาดและการกระจุกตัวของตลาดในตลาดผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์ รวมถึงไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบการที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) และการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) เนื่องจากผู้ประกอบการที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ

/ไม่ได้ประกอบธุรกิจ...

ไม่ได้ประกอบธุรกิจในตลาดสินค้าเดียวกัน และเมื่อพิจารณาผลกระทบในแนวดิ่งหรือในห่วงโซ่อุปทานดังกล่าวแล้ว ยังไม่พบโอกาสที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคู่แข่ง จากการดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจรของผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ และไม่พบผลกระทบต่อซัพพลายเออร์ จากลักษณะของธุรกิจที่มีการตกลงการจัดหาวัตถุดิบเป็นการล่วงหน้าตามสัญญากับซัพพลายเออร์ไว้ก่อนแล้ว แม้จะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการขัดขวางการเข้าถึงตลาดวัตถุดิบ (Input Foreclosure) อันทำให้คู่แข่งไม่สามารถเข้าถึงวัตถุดิบสำคัญได้นั้น แต่ยังไม่ปรากฏผลกระทบดังกล่าวเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในตลาดมีพฤติกรรมการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศได้ง่าย รวมถึงยังไม่ปรากฏโอกาสที่จะขัดขวางการเข้าถึงตลาดลูกค้า (Customer Foreclosure) ที่ได้ซื้อสินค้าของผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ เพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายแล้วขายแก่ผู้บริโภคทั่วไป เนื่องจากโครงสร้างตลาดไม่ได้เปลี่ยนแปลง และลูกค้าสามารถนำเข้าได้จากผู้ผลิตรายอื่นในต่างประเทศ นอกจากนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ ดังนั้นการรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

๓. การไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

ผู้ประกอบธุรกิจที่จะกระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้ประกอบธุรกิจในตลาดสินค้าเดียวกันหรือไม่ได้เป็นธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน ทำให้ไม่เกิดการลดจำนวนคู่แข่งในตลาดลง จึงไม่เป็นการลดทางเลือกของผู้บริโภคในตลาดพลาสติคพีวีซีชนิดซัสเพนชั่น (S-PVC) ตลาดไวนิลคลอไรด์ โมโนเมอร์ (VCM) ตลาดโซดาไฟ (NaOH) และตลาดเอทิลีน (Ethylene) นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจมีแผนการที่จะร่วมมือกันวิจัยและพัฒนาสินค้าในตลาดดังกล่าวให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นด้วยราคาที่สมเหตุสมผล อีกทั้งยังจะเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมากยิ่งขึ้น อันจะถือเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream) จะซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในการนำไปผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายให้แก่ผู้บริโภคโดยทั่วไป ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นและประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ รวมทั้งพิจารณาปัจจัยตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว เห็นควรให้รวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจ ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๑๕) ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์อนุญาตให้รวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ว. และให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้รวมธุรกิจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) รายงานผลการรวมธุรกิจให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ

(๒) ต้องไม่กระทำการใดที่เป็นข้อห้ามของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔